

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

“САНІТАРНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ У ВЕТЕРИНАРІЇ”

Розробник:

Мельничук Віталій, кандидат ветеринарних наук, доцент,
доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Санітарна паразитологія у ветеринарії
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Мельничук Віталій, кандидат ветеринарних наук, доцент Контакти: ауд. 70 (навчальний корпус № 1) e-mail: melnychuk86@ukr.net , тел.: 066 674 7809, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/melnychuk-vitaliy-vasylovych
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність Освітня програма	211 Ветеринарна медицина <i>ОНП Ветеринарна медицина</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни «Сучасні методи діагностики інвазійних хвороб тварин», «Методика наукових досліджень у ветеринарії», «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння знань щодо сучасних способів та методів охорони навколишнього середовища від збудників паразитозів, санітарно-паразитологічних досліджень та знезараження об'єктів довкілля, а також їх застосування у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Основні завдання навчальної дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти методів санітарно-паразитологічних досліджень об'єктів довкілля (грунту, води, кормів, підстилки, пасовищ тощо); вивчити умови циркуляції збудників паразитозів у навколишньому середовищі; опанувати методи знезараження об'єктів довкілля; навчитись розробляти заходи щодо охорони навколишнього середовища від збудників паразитозів; застосовувати отримані знання у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Компетентності:

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Спеціальні (фахові):

1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру із санітарної паразитології в сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики.
2. Здатність виконувати оригінальні дослідження із санітарної паразитології, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з ветеринарної медицини.
3. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Результати навчання:

РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання із санітарної паразитології в сфері ветеринарної медицини, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень та отримання нових знань і здійснення інновацій.

РН 2. Планувати і виконувати експериментальні та теоретичні дослідження із санітарної паразитології в сфері ветеринарної медицини з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично оцінювати та аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо санітарної паразитології у ветеринарії.

Методи навчання:

Словесні методи: лекція; бесіда.

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування.

Практичні методи: лабораторні роботи.

За логікою: узагальнення; конкретизація.

Творчий: створення нового, оригінального.

Дослідницький: студенти виконують пошукові дії.

Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Циркуляція збудників інвазійних захворювань тварин у навколишньому середовищі.

У темі розкриваються питання щодо: визначення санітарної паразитології, як науки, її важливості; біологічних особливостей циркуляції екзогенних стадій збудників протозоозів, гельмінтозів, акарозів та ентомозів тварин у навколишньому середовищі; життєздатності збудників паразитозів тварин у різних умовах навколишнього середовища; антропогенного впливу на навколишнє середовище та його санітарно-паразитологічного стану; використання цих знань у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Тема 2. Санітарно-паразитологічний нагляд за об'єктами навколишнього середовища

У темі розкриваються питання щодо методів та способів санітарно-паразитологічного нагляду за об'єктами навколишнього середовища у тваринницьких господарствах різної форми власності та потужності; використання цих знань у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення..

Тема 3. Знезараження різних об'єктів довкілля в умовах тваринницьких господарств

У темі розкриваються питання щодо: методів і способів знезараження різних об'єктів довкілля в умовах тваринницьких господарств різної форми власності та потужності; способів визначення ефективності дезінвазійної активності дезінфектантів щодо екзогенних форм збудників паразитозів; використання цих знань у проведенні власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	денна форма 211АС ВЕТ_дфд_2022			
	усього	у тому числі		
л		лаб.	с.р.	
Тема 1. Циркуляція збудників інвазійних захворювань тварин у навколишньому середовищі.	27	6	6	27
Тема 2. Санітарно-паразитологічний нагляд за об'єктами навколишнього середовища	32	4	8	26
Тема 3. Знезараження різних об'єктів довкілля в умовах тваринницьких господарств	31	6	10	27
Усього	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Участь у дискусії по темі лекції	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	
РН 1	16	12	22	50
РН 2	16	12	22	50
Разом	32	24	44	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Участь у дискусії по темі лекції	Виконання завдань на лабораторних роботах	Виконання завдань по самостійній роботі	
Тема 1. Циркуляція збудників інвазійних захворювань тварин у навколишньому середовищі.	12	6	15	33
Тема 2. Санітарно-паразитологічний нагляд за об'єктами навколишнього середовища	8	8	14	30
Тема 3. Знезараження різних об'єктів довкілля в умовах тваринницьких господарств	12	10	15	37
Разом	32	24	44	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

1. Участь у дискусії по темі лекції (0–4 бали):

0 балів – здобувач вищої освіти не підготувався до лекції, веде себе пасивно, не приймає участі у дискусії щодо теми лекції;

1 бал – здобувач вищої освіти недостатньо підготувався до лекції, намагається приймати участь у дискусії щодо теми лекції, але допускає значні помилки, не вміє робити висновки щодо теми лекції;

2 бали – здобувач вищої освіти недостатньо підготувався до лекції, намагається приймати участь у дискусії щодо теми лекції, але допускає незначні помилки, робить висновки без обґрунтування щодо теми лекції;

3 бали – здобувач вищої освіти змістовно підготувався до лекції, веде себе активно, активно приймає участь у дискусії щодо теми лекції, але робить висновки без обґрунтування щодо теми лекції;

4 бали – здобувач вищої освіти змістовно підготувався до лекції, веде себе активно, активно приймає участь у дискусії щодо теми лекції та глибокого її розуміння, робить аргументовані висновки.

2. Виконання завдань на лабораторних роботах (0–2 бали):

0 балів – лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт.

1 бал – лабораторну роботу здобувач вищої освіти виконав, але неграмотно використана термінологія із санітарної паразитології, не в повному обсязі надані результати досліджень, не обґрунтовані отримані результати.

2 бали – лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано санітарно-паразитологічні та дослідницькі методи, грамотно використана термінологія із санітарної паразитології, у повному обсязі надані результати досліджень, аргументовано висновки щодо проведених досліджень.

3. Виконання завдань по самостійній роботі: критерії оцінювання наведено у таблиці:

Таблиця

**Критерії та шкала оцінювання виконання завдань по самостійній роботі
(за кожне виконане завдання окремо)**

№ самостійної роботи	Кількість балів	Критерії оцінювання
С.Р. 1, 3	0	Відсутність виконання завдання
	1–3	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, але інформація відображена не в повному об'ємі (до 30 %), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у написанні тез. Відсутні висновки.
	4–6	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (30-50 %), застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	7–9	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (50-70 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	10–12	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (70-90 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	13–14	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена в повному об'ємі, але застаріла. Показано достатнє глибоке знання матеріалу, але недостатній рівень вмінь щодо аналізу матеріалу. Відсутні висновки.
	15	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена в повному об'ємі, містить новітню інформацію. Тези написані без помилок або з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід
С.Р. 2	0	Відсутність виконання завдання
	1–3	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, але інформація відображена не в повному об'ємі (до 30 %), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у написанні тез. Відсутні висновки.

№ самостійної роботи	Кількість балів	Критерії оцінювання
	4–6	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (30-50 %), застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	7–9	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (50-70 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	10–12	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена не в повному об'ємі (70-90 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи.
	13	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена в повному об'ємі, містить новітню інформацію або частково застаріла. Показано достатнє глибоке знання матеріалу, але недостатній рівень вмінь щодо аналізу матеріалу. Відсутні висновки.
	14	Наявні тези стосовно тематики самостійної роботи, інформація відображена в повному об'ємі, містить новітню інформацію. Тези написані без помилок або з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: **залік**, який виставляється за поточним оцінювання впродовж семестру.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватись академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

Академічна мобільність. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Неформальна / інформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Романенко Н. А., Падченко И. К., Чебышев Н. В. Санитарная паразитология. Москва: Медицина; 2000. 320 с.
2. Котельников Г. А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды. Москва : Колос, 1984. 208 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2012. 338 с.
4. Глобальна паразитологія / Галат В. Ф. та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.
5. Мельничук В. В. Експериментальне визначення дезінвазійних властивостей засобу Аноліт КРИСТАЛ. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2017. № 4. С. 97–100. doi: 10.31210/visnyk2017.04.20
6. Melnychuk V., Yuskiv I. Disinvasive efficacy of chlorine-based preparations of domestic production for eggs of nematodes of the species *Aonchotheca bovis* parasitizing in sheep. *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 2018. № 1 (2). 15–18. doi: 10.32718/ujvas1-2.04

Допоміжні

1. Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О. Ефективність способів дослідження проб ґрунту на наявність збудників кокцидіозів. *Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування*. 2019. № 3. С. 125–130. doi: 10.31890/vtpp.2019.03.17
2. Melnychuk V. V., Yuskiv I. D., Pishchalenko M. A. Ovocidal action of glutaraldehyde and benzalkonium chloride mixture on *Aonchotheca bovis* (Nematoda, Capillariidae) embryogenesis. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2020. № 11 (2). P. 175–179. doi:10.15421/022026
3. Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Юськів І. Д., Жулінська О. С. Дезінвазійна ефективність препарату вітчизняного виробництва Дезсан щодо яєць нематод роду *Trichuris*, виділених від овець. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. № 1. 179–185. doi: 10.31210/visnyk2022.01.23
4. Мельничук В. В., Юськів І. Д. Визначення дезінвазійних властивостей дезінфікуючого засобу «Віросан» щодо яєць нематод роду *Trichuris* паразитуючих у овець. *НВ ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Ветеринарні науки*. 2018. Т. 20, № 88. С. 16–23 doi: 10.15421/nvlvet8803

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Для самостійної роботи здобувачі вищої освіти можуть користуватися Інтернетом за наступними адресами:

1. Результати моніторингових досліджень ґрунту.
URL: http://www.oblsec.ck.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=61&layout=blog&Itemid=81
2. Романенко Н. А., Падченко И. К., Чебышев Н. В. Санитарная паразитология. Москва: Медицина; 2000. 320 с.
URL: <https://sci.house/parazitologiya-meditsinskaya-scibook/sanitarnaya-parazitologiya-meditsina2000.html>
3. Yevstafieva V., Khorolskyi A., Kravchenko S., Melnychuk V., Nikiforova O., Reshetylo O. Features of the exogenic development of *Passalurus ambiguus* (Nematoda, Oxyuroidea) at different temperature regimes. *Biosystems Diversity*. 2022. № 30 (1). P. 74–79. doi: 10.15421/012207. URL: <https://ecology.dp.ua/index.php/ECO/article/view/1136>
4. Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О. Контамінація пасовищ Веселівського району Запорізької області яйцями збудників нематодозів травного каналу овець. *Ветеринарна медицина: сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та продовольчої безпеки. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (9–10 червня 2022, м. Житомир)*. Житомир: Поліський національний університет, 2022. С. 223–227.
URL: <https://polissiauniver.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-09-10.06.2022.pdf>